
TAALPOST

Redactie: Marc van Oostendorp (Genootschap Onze Taal) en Ludo Permentier (Van Dale Lexicografie bv)

1. Taalnieuws

- De VN hebben een nieuwe naam bedacht voor Macedonië: de Republiek Macedonië-Skopje.
Bron: Leidsch Dagblad, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?628-393>
- Het Nederlands wordt steeds populairder in Duitsland.
Bron: Taalunieversum, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?629-393>
- De 'Rat für deutsche Rechtschreibung' wil de spellinghervormingen uit de jaren negentig gedeeltelijk terugdraaien.
Bron: De Telegraaf, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?630-393>

2. Taaltip: 'Gorinchem'

De naam van de Zuid-Hollandse plaats Gorinchem wordt uitgesproken als [gorkum]. Hoewel de spellinguitspraak [gorinchem] in de praktijk ook wel voorkomt, wordt [gorkum] ook buiten de regio als de normale uitspraak beschouwd. Het gaat dus niet om een informele of lokale variant, zoals 'Dordt' voor 'Dordrecht'.

De uitspraak [gorkum] is etymologisch gezien ook logischer dan [gorinchem]. 'Gorinchem' is namelijk niet opgebouwd uit 'Gorin' en 'chem', maar uit 'Gori(n)c' (vermoedelijk verband houdend met de naam 'George' of 'Joris') en 'hem' ('heem': 'woonstede'). Vandaar de uitspraak [gori(n)kum], die vervolgens is afgesleten tot [gorkum].

Anders dan in België voegen plaatsnamen zich in Nederland niet naar de officiële spellingregels. Daardoor zijn archaïsche schrijfwijzen bewaard gebleven, waarbij de uitspraak soms afwijkt van de spelling. Behalve 'Gorinchem' betreft het onder meer 'Chaam' (met een [k] aan het begin), 'Goirle' ([oo]), 'Helvoirt' ([oo]), 'Huissen' ([uu]), 'Oisterwijk' ([oo]), 'Texel' (over het algemeen met een [s] in het midden) en 'Wijchen' (met een [ie]).

3. Extra: vraagbaak kindertaal

We hebben er al vaker aandacht aan besteed: de vraagbaak kindertaal van de populaire website Ouders Online. Hier kunnen ouders alle taalproblemen die ze tegenkomen, voorleggen aan enkele taalkundigen. Deze maand vraagt een moeder zich af hoe ze ervoor kan zorgen dat haar zoontje van zes op school Standaardnederlands spreekt. Hij kan dat volgens haar wel, maar durft niet omdat hij bang is dat zijn klasgenootjes hem uitlachen.

Ouders Online, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?422-393>

Taalpost is een gezamenlijk initiatief van het Genootschap Onze Taal en Van Dale Lexicografie bv. Deze nieuwsbrief wordt op maandag, woensdag en vrijdag gratis per e-mail naar belangstellenden gestuurd. Aanmelden of afmelden als abonnee: <http://www.taalpost.nl>. Tijdens uw vakantie kunt u uw abonnement ook tijdelijk stopzetten.
